ცნობის ფურცელი

№ 1896 ოთხშაბათი, 14 აგვისტო 1896—1902 ყოველ-დღიური გაზეთი № 1896

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ ᲤᲐᲡᲘ: წელიწადში—6 მან., თვეში—1½ კაპ., ექვსი თვისა—3 კაპ., დასა განკარგულებისა: ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲗᲐ ᲙᲐᲜᲪᲔᲚᲐᲠᲘᲐᲨᲘ „ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲛᲔᲡᲘᲜᲔᲠᲗᲐ ᲙᲠᲔᲑᲣᲚᲘᲡ“ პირველ გვერდზე—10 კ., მეორეზე—6 კაპ.
ᲮᲔᲚᲘᲡ-ᲛᲝᲬᲔᲠᲐ და დასაბეჭდავ განკარგულებანი მიიღება: „ᲪᲜᲝᲑᲘᲡ-ᲤᲣᲠᲪᲚᲘᲡ“ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡ კონტორაში ᲕᲐᲥᲠᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐᲨᲘ, № 27 და Ვ. ᲯᲐᲠᲩᲘᲡ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲢᲐᲛᲑᲐᲗᲐᲜᲘᲡ ᲙᲘᲝᲡᲙᲘᲡ (ᲡᲐᲠᲬᲛᲣᲜᲝᲑᲘᲡ ᲙᲣᲚᲣᲠᲘᲡ) პირველ-ᲞᲘᲠᲘᲡᲐᲜᲘ.

ᲮᲔᲚ-ᲛᲝᲬᲔᲠᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲘᲡ ᲐᲓᲒᲘᲚᲘ: ᲤᲘᲠᲘᲢᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ, ᲡᲐᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲝ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲛᲔᲝᲠᲔ ᲡᲐᲠᲗᲣᲚᲘ. ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲡ ᲓᲠᲝ ᲛᲘᲦᲔᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝᲐ ᲛᲘᲦᲔᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝᲐ ᲐᲠᲘᲡ

2) შეიფერება თუ არა ზნეობრივი და სამსახურებრივი თვისებანი დარბაზის მოხელეთა იმ მოვალეობას, რომელიც მათ დაკისრებულ?

3) სპპოლიციო დარბაზის შემოღების შემდეგ ამიერ-კავკასიაში იყოლა თუ იმატა დანაშაულობათა რიცხვმა?

4) რა მხრივ შეიძლება სპპოლიციო დარბაზის მოქმედება ნაყოფიერად ჩითვალოს იმ მიზნის განხორციელებისთვის, რომლისთვისაც იგი დაწესებულია?

5) სპეროა თუ არა დარბაზს სპპოლიციო დარბაზის ეხლანდელი რეგანიზაცია და შტატები, თუ უნდა შეიცვალოს?

ამ ხუთ უმთავრეს კითხვის გარდა მინისტრის წინადადებაში არის სხვაც, ნაკლებად მნიშვნელოვანი კითხვები“.

საზღვარ-გარედ

ბერლინი. გაზეთები კვლავ ლაპარაკობენ, ვილჰელმ II და პრინც ლეოპოლოდის დებეშების შესახებ. საქმე ის არის, რომ მთელ გერმანიაში ისე ახლად არის გავლენებული პარტიულიანობანი, როგორც ბავარიაში და, რასაკვირველია, იმპერატორის დებეშას ისე ხსნიან, როგორც ბავარიის შინაურ დამოუკიდებლობის უფლების დარღვევას. „ფრანკფ. კურ.“-ი ამბობს, რომ ეს მხოლოდ ბავარიის საქმეა, რამდენი გადამდის ამ თუ იმ წელს ხელოვნების საპირფარეშოსთვის. თუ იმპერატორს ბსუს საჯარიოდ ვამოსთქვამ თვისი აზრი ამის შესახებ, ნუთარც ის გაოცდება, რომ ეს-ერ ფიფინ-ბულმა ბავარიის პარტიკულიარიზმმა ისარგებლოს მისი ნათქვამითა. გაზეთის აზრით, იმპერატორი თავის უზენაესად ახალ მომხრეებს მპატებს მოწონაადმდეგეთა რაზმს ბავარიაში. ოფიციოზურ გაზეთებმა მხოლოდ დამბეჭდეს დებეშები, ან სულაც არ დამბეჭდეს,—ისე უფიქრებენ ამ დებეშებს, როგორც ეკრძალ. მიწერ-მოწერას. ზოგიერთი მიუნხენელი გაზეთი ამტკიცებს, რომ დეკემბის აზრს ვანგებ აზვიადებენ; მისი აზრი ყველასთვის ცხადია, ვარდა იმ პირებისა, რომელნიც ცრუ-კონსტიტუციონერ უფლებებს ეფარებიან და ბსურო სხვა-და-სხვა ბრიკებით მმართველს წაართვან თავისუფალი ადამიანის უფლება აზრის თავისუფლად გამოთქმისაო.

ბრნეთი. დეკემბრი მოვიდა ცნობა იმის შესახებ, რომ ტონ-ძინი უკვე ვადაუკეთი ჩინეთის მთავრობისთვის და გიუნთავისუფლებიათ ეფროპელ ჯარებისგან. გაზეთი „მორნინგ-პოსტ“-ში მოთავსებულია ლაფფენის საგაზეთის კორესპონდენცია, რომელშიც მოხსენებულია რამდენიმე საუბრადეო ამ ცნობა ამ ამბის შესახებ. ქალაქი გადაუკეთია ჩინეთის მთავრობის წარმომადგენლის ჩილის ვიცე-კოროლის იუან-შიკაისაგის, რომელის მოგზაურობას პეკინიდან ტიან-ძინში სწორედ რომ ადღესწაულეთ ელფერი ჰქონია. დიდადი ჯარი, მოხელენი და მოქალაქენი თორეც დამეგზნენ იუან-შიკაის. დროებითი საერთაშორისო მმართველობის წევრებს მისდამი პატივისაცემი ბანკეტი გაუმართავთ სალამის 5 სალუტუსროლთა ჯარები ქალაქიდან გასულან. დროებითიმ მმართველობამ დაიქცია სიმპარეები ფეინრუტა ფეხი ფაჩანა-ბეუნის ნაპირებზე და მდ. ბეიხოზე მოსპო ყაჩაღნა, რომელიც საშინლად აბოროკებდა ვიჭრობანი. თვით ქალაქი ტიან-ძინი ანა-ძე ოაზიათაგან შეუყვეთ ბიათ. მასში ჯანმრთელობა და ფესიიერება უკვე დამკვიდრებული. ძველი აქლემები დაუქცეთია და მოიტანეთ ბეუფთაგენ ბიათ. იმათთვის, ვინც მდ. ბეიხოზე მოგზაურობს, ლოკანის (ბუნ მაჩეკენტეთ) თანამდებობა შემოეკეთა. პეკინიდან შანპაი-ჯოანამდე მიმავალის რკინის ბოხი გადაკეთა ბეკინის მთავრობისათვის, რაც მოხსენებულია სამშვიდობო ოკმში,—სხვა ტროისთვის გადაოფდეთ, მხოლოდ ვიდა კი არ არის ღონიშნული. ამაე ტროის სამხრეთ-ჩინეთიდან არა სასიამოვნო ცნობები მოდის ამის შესახებ, რომ ეკ ამბობენ კვლავ მოვლენაზ. გოლკინგიდან ინგლისურ გაზეთს „მორნინგ ლიდერ“-ს ატყობინებენ, რომ ჯაჯანები მოსცემია ქალაქს, ავანგ-ტუნის და სხვა პროვინციებს. ძალიან ძნელია ეკშმპიერეტ ცნობებისა მიღება იმის შესახებ, თუ რა მდგომარეობაშია ეს პროვინციები, რადგანაც ერთიდ-ერთი წყარო ამ ამბებისა იქიაურ მანდარინების მოსსენებანი. და ამ მანდარინთა შორის ზოგი მტლის მეტად აზვიადეს საქმეს, ზოგიც ხელს ფფარეს იმის მიხედვით, თუ ვის რა მიზანი აქვს. ასე თუ ისე, ის კი უეჭველია, რომ უეთავიეს ქალაქს ავანგ-სის ალეა აქვს შემოტაკეული, ლინხოუ შეამზიეთ აუღიეთ და ახლა პეკინისაკენ მიემართეთან. ჩინეთის მთავრობა არ აქვეკნებს, რა დიდი მნიშვნელობა აქვს ამ ადგილებს. ვიცეკ კოროლს ავანგ-ტუნს ამ ალო ხანში გამოუქვეყნეთა დეტეზი გენერალ-ეფიცერანტისა, რომელიც ავანგ-სიში იმყოფება. ამ დეკემბერში მოთხოვილია, რომ მთვლი ჯარი გაუშვეთნია და ქვამზარენი დაუმარცხეთა, აუღია მათი ბანაკი და ტუფეგ დიდ-ძალი ხალხი ფელს რეგიანი პატრონი არაფინა ბყოფი რასაც გინდეთ, ისაა სმალინარი ყველანი, თქვე მგლის მუეკეთ გასაძარეტნო!— ამოოაბერი წარმოსთქვა ხნიერმა მეეიერეკ, უმადლოდ დაიგო დახლზე შაურიანნი, სირბილითი გამოიდეგნა ვიარეს, მოწეკენის უსალ მოაჯდა ერთს მთვანის, დაფრრიწეენ და ჩეარნ! ტალიკენის ყრით დაბეტეფდენ ნენ დიდეკეარი ვანაანის ტაოსაკენ ზეშის მოსატანად.

—

— გეეკლო! მოდი, ეაიიე,—ლიდა-ადრიან დაეკახა შარაგიიან ვიიეკ მანდილოსანმა. ჩასსანლოოაა გადმიბეკა ბეეკლო დახლიდან, ამოიღო ვიიზ ბეკადიდეენი საკოკოდან ბორბოლი სავსე ორი ეაკლის კოკა, შეარბენინა ბანკოტნაში და ისეე საჭარიოდ გამოიტანა ეაკიანი კოკები და ფული.

— უი, ნეტავი გამაკოო, ქალ იმიდეენ ზვენდი ეკოკასიეთი ბეორნი ეეი მეტი გროშეები არ მერგებეოდ?! გაკვირვებთ ზეეკეთ ბანდილოსანი ბეეკლს.

— ზენე სუ და მეკე სუ, ხვარამზეე, თოოოგრმ ამ ოხერი ჩიტი ამბავეკ ზეოუეეეს ზენს ეკრარ,—ხმა-დაბალი უპასუხეა ბეეკლმ, მეეკ ოდაეკ ანიშნა თვალებთან, მანდილოსანმა საჭაროოდ გამოართვეა ფული ახალთაფეის ზაზილ-პიპილოოენის სასეიდლედ, ეთავეზეა ვირს ჯოხეები, ვირი ბმიმეემიდენ ადიძაა ეეეენეკთან და მანდილოსანსაც დაედგეზეა ზეაოაკეენ.

— ეგეე, მამასაძილია, რო მოგახსენე, შენი ეირიანე, ზეუხეთ ამა ადგილეკი ი ჩენი ლეჩაკ-მოსდილი ფდეაყიკი. ეხლაეე მეკეეერკეხეს ბეგრი ეუხეს სამოკოჭნოს ეკანა ოთახში და ჩაზე მირთმეეგენ დიდ-კაკეერაკ,— ეკალ-ბზუხარეენ ეამმი ქალაკეზეა ჩალდაჩენენ.

— ბიეეებო! მიდით, ი მეკვერეკეენ ეხლთე ამ მომეკეერეთ და დადაკეკეკ კარები გამოეკეეეეთ,— ბეკადეერეენი ეებრძანა ბეეკლ, ბაგრამ ხეხეი ეკნობენი ეი სხეა ეეეზეეენიან.

ინგლ ისლ. დეკემბერში ეეკეეი ეეო ნათქვამი ბეერენი გენერალების მოსეკეი ინგლისში. ბაგა მოგეკადეს ზოგიერთი დაზეეეეენეთანი ცნობა. ვაგრეედ თუ არა სოფოკაპპტონის ნავთ სადგურში „საქსონ“, რომელითაც მოვიდნენ კაპტიტენიდ მოტა, დეეეეი და დადონარეი, მთა ზაშინეე გადასეკეეს ჩემბერლენს, ჩარბერტსს და კიტენერსს ბეზეეეეეი, რომელნიც იქეე ახლო „ნიგერიაზ“-ს ეემეზე ელოდნენ. გენერალებმა მიიღეს დაპატიეეეეი და ზაშინეე ზეეიდნენ. გზა-დაგზა მრავალი მაკურეეენი მისდეეეი „ეაშ“-ს ეკირიანი. „ნიგერიაზ“-ზე ბეურების მეთაურეეეს ბეეეეენენ ბაეთ ზენინ-ნენი მტრენი. კიტენერეეს ზენოეეეენი ჩემბერლენს და ჩარბერტს ბეურთ ეეეენ-ნენ. ბაეთ ეიდ ხანს ისაუბრეს. ჩემბერლენი ნაკეეეს ბონაზენოეეთან ილეეეთ საუბარში, რადგან ომის ეეეზეზე ეარა ყოფილა. ამ ნდეეი ეკურაკეეეეს მიაქეკი ბოტას ათი წლის ეეეეე

მაგალ შემოდგომაზე. უკვე გვქონდა აღნიშნული, რომ ბარბარეზი ანის სრულიად მოსპონ განსაკუთრებული დებულება ამ კალონიებისა და დაუქვემდებარონ ისინი ანსაბეულ სასოფლო მმართველობას.

➡ მეთხუთლეებმა უკვე იციან, რომ უწმინდოდ შეიწუნარა საქართველოს ეკლესიათა შუამდგომლობა და გადასწყვეტ **ᲒᲐᲛᲘᲯᲐᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲪᲘᲡ ᲨᲣᲛᲓᲒᲝᲛᲚᲝᲑᲐᲡ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲔᲙᲚᲔᲡᲘᲐᲗᲐᲒᲐᲜ.** კერძოდ ბოდბის სოფლისათვის გადაიდო—2,000 მან., ტრიფლისისა—1500 მანეთი, მტკვთისა—1000 მანეთი. დუშეთის მაზრაში 15 ახალ სოფლის დასაარსებლად გადაიდო 6000 მან., თიანეთისა და თელავის მაზრაებში 10 სოფლისა—4,000 მანეთი, ახალციხის მაზრაში 5 სოფლისა—2000 მანეთი, ალაზანთათვის სამსიონერო სოფლების დასაარსებელად გადაიდო 8000 მანეთი, იმერეთის ეპარქიის სოფლებისათვის—3000 მან. გურია-სამეგრელოს ეპარქიისა—3,000 მან., სოხუმის ეპარქიისა—2000 მან. ფული გადიდო აგრეთვე ამირ-კეკასიის სხვა გუბერნიების სოფლებისათვისაც.

➡ მომავალი სეკტემბრიდან, როგორც „ნოვ. ობზრ.“-ს შეეტყობა, მართლ-მადიდებელ ქრისტიანობის აღმოდგენელ **ᲮᲐᲜᲓᲐᲒᲘᲡᲗᲐᲜ ᲡᲐᲛᲝᲓᲒᲘᲡ** საქართველოს საეპარქიო საბჭოს ხელში გადადის. ამაგე გაზეთის სიტყვით, ხსენებულ სოფლების ინსპექტორად ეტყობი მამინაშვილი თანამდებობას თავს ანებებს.

➡ გუშინ ტფილისის საეპარქიონი გამგეობამ გოუგზავნა ქალაქის გამგეობას ოქმი ტფილისოსთა ინ კომისიისა, რომელმაც ამას წინად შეადგინა მოგზარანიანი ბორანი. როგორც ოქმიდანა სჩანს, ბორანი **ᲗᲝᲒᲐᲩᲘᲡ ᲣᲐᲠᲧᲝ** მდგომარეობაშია. ნაპირებზე რიგიანად არ არის თურმე დამაგრებული ის ბოძები, რომლებზედაც მიბმულია ტანის თოკი... მეტად სუსტად არის მოწუობილი ორსაგე მხარეს ბორანზე შესასვლელი ფიცრები. ამის გარდა ბორანის ნაგები ისე ყოფილა ერთმანეთზე მაკოფილი, რომ თუ ვინაცობაა ხალხი ერთს მხარეს დადგა, შეიძლება ბორანი გადაბრუნდეს. ტუნნოსთა კომისიას განუხილიოს ავარიიგე ხელ-შეკოფაება ბორანის მოიჯარადრისა და ქალაქის გამგეობისა. მოიჯარადრეს ბუდდანოვს არა ერთი მეფლი ხელ-შეკოფელებისა არ შეუსრულებია. ყველა ამის გამო კომისიის გადაუწყვეტია, შეეტეტელი იქნეს ბორანის მოძრაობა, ვიდრე აღნიშნული ნაკლულოვანებანი არ გასწორდება. ადმინისტრაციამ, ამ ოქმის თანახმად, ბორანის მოძრაობა უკვე შეიჩერა.

➡ ტფილისში ჩამოვიდა თელავის ქალაქის მოურავი ბ-ნი თათიოზეი, რომელსაც ახლადა აქვს მზრი დაეკანონის ქალაქის სხვადასხვა ზუამდგომლობანი, ამათ შორის შეადგიმლობანი **თელავსა ეკეთა სასეფლოსა სასწავლებელთა ალაგსა ზედა.**

➡ ტფილისის ქალაქის გამგეობამ შედგინა ქალაქის მომავალ წლის **ᲨᲔᲛᲝᲡᲐᲕᲐᲚᲘ ᲬᲘᲜᲐᲠᲘᲪᲮᲕᲘ.** ქალაქს, როგორც ნავარაუდევია, შემოსავალი ეშლება **1,942,866** მანეთი, მდგომარე წლის შემოსავალზე **541,830** მანეთით მეტი. ამ მეტ შემოსავალს ქალაქი მოიკლის ხარკის დაკანონებიდან. მოგეკოფს აქეე ზოგიერთი წყარო შემოსავლისა: დასოფლებეთ ბეგლასაბადი—**49,462** მ. (წარეკვანდელზე 17,773 მან. მეტი), სავერო-სამოქალაქოდ ბეგლასაბადი—**126,396** მ. (589 მ. ნაკლები), სხვადასხვა ბაჟი—**23,167** მ. (335 მ. ნაკლები), ცხენებისა და ეტლების ბეგლასაბადი—**39,500** მ. (1900 მ. მეტი), ქალაქის მიწების შემოსავალი და სიოკოონო ბეგლასაბადი—**113,260** მ. (1500 მ. მეტი), ფულის მიღიისა და ქალაქის სხვა დაწესებულებათა შემოსავალი—**994,284** მ. (545,000 მ. მეტი) და სხვანი.

➡ გუშინ, 13 ავგისტოს, ტფილისის გუბერნიის მმართველმა ბ. ალიშევმან მისწერა ქალაქის თავს ბ. ზუტატო�sს, რომ დღეიდან გაუქმებულად უნდა ჩაითვალოს საქალაქო **ᲮᲐᲠᲙᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲮᲔᲚᲘᲡᲣᲤᲚᲝᲑᲐ.**

➡ ტფილისის ქალაქის გამგეობამ გადაწყვიტა **ᲮᲔᲚᲘᲡᲣᲤᲚᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ** დაინტერესოს ბ-ნ ყაფრიშვილის ოსტატობის ბეჭედი, ოდენ ეს ოსტატობა ეკუთვნოდეს ბ-ნ ყაფრიშვილს.

➡ ნახარეფნენი, როგორც ვეგატაბინეტ-ბენ, ლიდი წეიმეფის ვამი, **ᲜᲐᲛᲯᲐᲠᲔᲑᲘ ᲓᲐᲜᲘᲡ** ყანები, დაეწარეკვნი ხიდები და სხვა ზარალი მოუყენებია მეეხოვრებათათვის.

➡ ტფილისის საგზაფნილი მეურნალის თანაშ�sეწე ბ-ნმა ბრძოლითა წარეფდინა სამეურნალო გამგეობას ერეკელი მოხსენება **ᲕᲐᲜᲝᲜᲘᲡ ᲛᲐᲛᲐᲜᲐᲮᲐᲚᲘᲡ ᲮᲐᲠᲙᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲛᲪᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲮᲔᲑᲐᲖᲔ.** მოხსენების შინაარსს შემდეგ გადაეწერთ ეკეთეფეთან.

➡ ამიერ-კეკასიის თითქმის ყველა კეთილეფიანდან ცნობა ფოეეს, რომ **ᲛᲘᲣᲠᲔᲒᲚᲝᲑᲐ** წელს ზაფხეფეს კარგ სარეკოლოს ეერ მიეცემს ხალხს! ფეიმიანმა ზაფხეფეს დაადვინა ზეგანეფეთა. ყველეფეს ეაფეურჩქენი ნა ფეტკარს საჩარო ფრიზე ანა ჰქონდა.

➡ გუშინდელ ვეგატაბინეეზე, რომ სოფელ ვოსკრესენსკეში ელეზნა გოლოკინაზე ბეგლასაბადი ეფეფდა **ᲒᲐᲛᲘᲯᲐᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲪᲘᲡ ᲓᲐ ᲮᲐᲠᲙᲘᲡ ᲓᲐᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ.** ამ ეფიდ ბეიეს სოფლის საზოგადოებას განეუჩარაფეს გამგეობა ოს ამგვარივე ქარაფნი, რისთვისაც უნდა დაეარსოს რამდენიმე არტელი, თანამშრომ ახლად გამოცემული ეანონისა.

➡ საკარფველთან საბჭოდან ეეფეფეთან ეეფეფეს 13 ავგისტეს 13 ეაკალეოს ეეფდ-ფდისა ქალაქს ეამეკეფეს, ფაყალთ ბეეეიეს ეეფეფეფეფ ეაფეფ ეეფეფეფ ეეფეფ ეეფეფ ე

ზედ ეკუნებიან ლაპარაკი, ამოშრეტეულობის უფლებანი მიეწიროთ თუ არა სადგომების პატრონთაგან.

→ შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან შეესდგა კომისია. ამ კომისიიან ექნდა შეიმუშაოს ახალი დებულება სიგზაო ბეგრის შესახებ.

→ გუბაოა სამინისტროს განუწესებიეს გამართოს ფრიადი თავშეყრაება ოქროს გზის ან მოსამსახურეთათვის, რომელნიც ოქროს გზაზე დაშავდებიან.

თეატრი

ბაკოურა. 9 აკვანერის საღამოს ოფიცრებმა ოდესაც ოფიცრები ფარმაციეს ეაზრდიეკენ: თითმაეს: „ოდეს ეი შეიდინ“, „ფიტ-ინიდეთ ეარა“, „ეიოდი ინარ ადეთ“ და „ეკეეის ეეზინარ“. ეეკეთ ბეეიმ რეკანაგი ნეიარ. ეეეეეთ-ბილი ოფიცერ მოეეეეეთ, რომ რეკანაგი ბიმ-ეაზეეეეე